

Suvestinė redakcija nuo 2019-01-01

Isakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [106-4448](#), i. k. 1092060ISAK000V-820

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KARINIŲ ORLAIVIŲ PANAUDOJIMO NE
KRAŠTO APSAUGOS REIKMĖMS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2009 m. rugpjūčio 25 d. Nr. V-820
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 10 straipsnio 2 dalies 5 punktu ir 3 dalimi,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

t v i r t i n u Lietuvos Respublikos karinių orlaivių panaudojimo ne krašto apsaugos reikmėms tvarkos aprašą (pridedama).

KRAŠTO APSAUGOS MINISTRĖ

RASA JUKNEVIČIENĖ

PATVIRTINTA

Krašto apsaugos ministro 2009 m. rugpjūčio
25 d. įsakymu Nr. V-820

LIETUVOS RESPUBLIKOS KARINIŲ ORLAIVIŲ PANAUDOJIMO NE KRAŠTO APSAUGOS REIKMĖMS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos karinių orlaivių panaudojimo ne krašto apsaugos reikmėms tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato atvejus, kai valstybei nuosavybės teise priklausantys ir Lietuvos kariuomenės patikėjimo teise valdomi kariniai orlaiviai (toliau – kariniai orlaiviai) taikos metu gali būti skiriami ne krašto apsaugos reikmėms, taip pat šių orlaivių skyrimo, panaudojimo bei patirtų išlaidų kompensavimo tvarką.

2. Šis Aprašas nereglementuoja pagalbos teikimo, karinius orlaivius panaudojant kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnyje numatytais atvejais, tvarkos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

3. Šiame Apraše vartojamos sąvoka „pervežami asmenys“ reiškia asmenis, kuriems pervežti vadovaujantis šia tvarka gali būti skirtas karinis orlaivis.

II. KARINIŲ ORLAIVIŲ SKYRIMAS PERVEŽIMAMS ORU NE KRAŠTO APSAUGOS REIKMĖMS

4. Kariniai orlaiviai gali būti skiriami pervežti Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkui, Ministriui Pirmininkui ar (ir) užsienio reikalų ministriui ir jų sutuoktiniams, vykstantiems kartu, bei juos lydintiems asmenims. Kariniai orlaiviai taip pat gali būti skiriami pervežti ir kitiems ministrams bei juos lydintiems asmenims, kai šių ministrių vadovaujamos valstybinės ar vyriausybinės delegacijos vyksta oficialaus vizito. Be to, Užsienio reikalų ministerijos prašymu kariniai orlaiviai gali būti skiriami pervežti humanitarinės pagalbos kroviniui (toliau – krovinys) į krizių ištiktus užsienio valstybių regionus. Kariniai orlaiviai skiriami pervežamieji asmenims ar kroviniui pervežti tik tuomet, kai šie kariniai orlaiviai nėra pasiūsti (arba neplanuojami siūsti) vykdyti užduočių, tiesiogiai susijusių su krašto apsaugos reikmėmis.

5. Krašto apsaugos ministerijai prašymus skirti karių orlaivį pervežamieji asmenims raštu pateikia Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Užsienio reikalų ar atitinkama ministerija (toliau – prašymą pateikusios institucijos).

6. Prašyme turi būti nurodytos planuojamos atvykimo ir išvykimo vietovės (skrydžio maršrutas), išvykimo/atvykimo datos ir laikas (nurodant galimus nukrypimus nuo šio laiko), asmenų, kuriuos reikės pervežti, bendras skaičius bei vardinis jų sąrašas (sąraše pažymint, kurie iš šių asmenų nėra apdrausti valstybės lėšomis), su gabenamu kroviniu susiję duomenys (krovonio tipas, svoris, gabaritai, ir kt.) bei prašymą teikiančios institucijos paskirto atsakingo asmens kontaktiniai duomenys. Prašyme taip pat gali būti pateikta ir kita su pervežimu susijusi informacija (pvz., kad skrydžio metu būtų patiekiami užkandžiai, vaisvandenai ar pan.). Prašymas turėtų būti pateiktas ne vėliau kaip:

6.1. prieš 20 darbo dienų iki planuojamos išvykimo datos, jei asmenys bus pervežami už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų (nes reikia laiko skrydžiui vykdyti reikalingiemis diplomatiniams leidimams gauti);

6.2. prieš 5 darbo dienas iki planuojamos išvykimo datos, jei asmenys bus pervežami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

7. Sprendimą skirti karinj orlaivj asmenims pervežti priima krašto apsaugos ministras arba jo įgaliotas asmuo. Sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų tarptautinio skrydžio atveju ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai skrydis planuojamas Lietuvos Respublikos teritorijos ribose. Sprendimas skirti karinj orlaivj įforminamas krašto apsaugos ministro arba jo įgalioto asmens įsakymu. Apie priimtą sprendimą skirti karinj orlaivj Krašto apsaugos ministerija nedelsiant informuoja prašymą pateikusią instituciją.

8. Jei yra gauti keli prašymai skirti karinius orlaivius asmenims pervežti tuo pačiu metu ir nera galimybės šių prašymų patenkinti skiriant pervežimui kelis karinius orlaivius, prašymai tenkinami šia tvarka:

- 8.1. Respublikos Prezidentui;
- 8.2. Seimo Pirmininkui;
- 8.3. Ministrui Pirmininkui;
- 8.4. užsienio reikalų ministriui;
- 8.5. kitam (-iems) ministriui (-ams).

9. Priimtas sprendimas skirti karinj orlaivj pervežti krovinj gali būti panaikintas, jei vėliau pateikiamas prašymas tuo pačiu metu pervežti ministrą (-us), Ministrą Pirmininką, Seimo Pirmininką arba Respublikos Prezidentą ir nera galimybės skirti kitą karinj orlaivj. Priimtas sprendimas skirti karinj orlaivj pervežti kitą, nei užsienio reikalų, ministrą (-us) gali būti panaikintas, jei vėliau pateikiamas prašymas tuo pačiu metu pervežti užsienio reikalų ministrą, Ministrą Pirmininką, Seimo Pirmininką arba Respublikos Prezidentą ir nera galimybės skirti kitą karinj orlaivj. Priimtas sprendimas skirti karinj orlaivj pervežti užsienio reikalų ministrą gali būti panaikintas, jei vėliau pateikiamas prašymas tuo pačiu metu pervežti Ministrą Pirmininką, Seimo Pirmininką arba Respublikos Prezidentą ir nera galimybės skirti kitą karinj orlaivj. Priimtas sprendimas skirti karinj orlaivj Ministriui Pirmininkui pervežti gali būti panaikintas, jei vėliau pateikiamas prašymas tuo pačiu metu pervežti Seimo Pirmininką arba Respublikos Prezidentą ir nera galimybės skirti kitą karinj orlaivj. Priimtas sprendimas skirti karinj orlaivj Seimo Pirmininkui pervežti gali būti panaikintas, jei vėliau pateikiamas prašymas tuo pačiu metu pervežti Respublikos Prezidentą ir nera galimybės skirti kitą karinj orlaivj. Šiame punkte nurodytais atvejais priimtas sprendimas skirti orlaivj gali būti panaikintas tik tuomet, jei iki planuojamos pervežimo datos yra likę ne mažiau kaip 14 darbo dienų, kai pervežimas turėjo būti vykdomas už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų, arba ne mažiau kaip 3 darbo dienos, kai pervežimas turėjo būti vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje.

10. Lietuvos kariuomenės vado teikimu sprendimas skirti karinj orlaivj gali būti panaikintas dar ir dėl šių priežasčių:

10.1. kai atsiranda būtinybė vykdyti tiesiogiai su krašto apsaugos reikmėmis susijusias užduotis ir nera galimybės skirti kitą tinkamą karinj orlaivj asmenims pervežti;

10.2. kai gaunama žvalgybinės informacijos apie tam tikras aplinkybes, dėl kurių egzistavimo gali būti neįmanoma saugiai įvykdyti pervežimą (pvz., kai skrydis planuojamas į stichinės nelaimės ištiktą vietovę ar į vietovę, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas);

10.3. asmenims pervežti tinkamas orlaivis sugenda ir nera galimybės skirti kitą tinkamą karinj orlaivj;

10.4. kai užsienio valstybė (-ės) neišduoda skrydžiui už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų vykdyti reikalingų diplomatinių leidimų ir nera galimybės pasirinkti kitą skrydžio maršrutą.

11. Priimtas sprendimas skirti orlaivj taip pat gali būti panaikintas prašymą pateikusios institucijos iniciatyva (kai dėl pasikeitusių aplinkybių pervežimas tampa neberekalingu).

12. Priimtą sprendimą skirti orlaivj panaikina krašto apsaugos ministras arba jo įgaliotas asmuo įsakymu. Apie sprendimo skirti karinj orlaivj panaikinimą Krašto apsaugos ministerija tuo pat informuoja prašymą pateikusią instituciją.

III. PERVEŽIMU KARINIAIS ORLAIVIAIS NE KRAŠTO APSAUGOS REIKMĖMS

VYKDYMAS

13. Karinius orlaivius pervežimams ne krašto apsaugos reikmėms ruošia, skrydžius suplanuoja ir juos vykdo Lietuvos kariuomenės Karinės oro pajėgos. Karinių orlaivių įgulos šiemis pervežimams skiriama Karinės aviacijos skraidymo organizavimo ir skrydžių saugos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos kariuomenės vado 2014 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1214 „Dėl Karinės aviacijos skraidymo organizavimo ir skrydžių saugos nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

14. Pervežant asmenis kariniais orlaiviais ne krašto apsaugos reikmėms skrydžiai vykdomi vadovaujantis karinių orlaivių skrydžius reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) standartais ir rekomenduojama praktika. Pasienio, muitinės, aviacinio saugumo ir kitos, tikrinimą oro uostuose atliekančią instituciją, procedūros atliekamos vadovaujantis atitinkamos valstybės, kurioje yra oro uostas, teisės aktų reikalavimais, jei Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nenustatyta kitaip.

15. Lietuvos kariuomenės Karinės oro pajėgos krašto apsaugos ministro nurodymu apdraudžia Lietuvos kariuomenės civilinę atsakomybę dėl pervežamų asmenų (kai šių asmenų gyvybė ir sveikata privalomai neapdrausta nuo nelaimingų atsitikimų tarnyboje (darbe) valstybės biudžeto lėšomis), laikydamos Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 73 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

16. Prašymą skirti karinį orlaivį asmenims pervežti ne krašto apsaugos reikmėms pateikusi institucija iki numatytos pervežimo datos privalo pateikti Lietuvos kariuomenės Karinėms oro pajėgoms informaciją apie pasikeitimus (jei jų yra) pervežamų asmenų sąraše.

17. Karinio orlaivio įgulos vadas ar kitas įgulos narys prieš skrydį supažindina pervežamus asmenis su saugaus elgesio taisyklėmis skrydžio metu. Skrydžio metu pervežami asmenys privalo klausyti karinio orlaivio įgulos vado nurodymų skrydžio saugos klausimais.

IV. IŠLAIDŲ UŽ KARINIŲ ORLAIVIŲ SKRYDŽIUS NE KRAŠTO APSAUGOS REIKMĖMS APSKAIČIAVIMAS IR KOMPENSAVIMAS

18. Visas su pervežamų asmenų skrydžiu susijusias išlaidas Lietuvos kariuomenei kompensuoja prašymą skirti karinį orlaivį pateikusi institucija. Tais atvejais, kai vienas skrydis vykdytas pagal kelių institucijų pateiktus prašymus, skrydžio išlaidos tarp šių institucijų padalijamos proporcingai pervežtų asmenų skaičiui (kai buvo skrista į tą pačią vietovę) arba proporcingai nuskristam atstumui (kai buvo skrista į skirtinges vietas (t.y. su tarpiniu nusileidimu). Prašymą pateikusi institucija taip pat atlygina iki sprendimo skirti orlaivį panaikinimo Lietuvos kariuomenės patirtas išlaidas organizuojant skrydį, kai sprendimas skirti orlaivį panaikintas prašymą pateikusios institucijos iniciatyva.

19. Krašto apsaugos ministriui arba jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą skirti karinį orlaivį ne krašto apsaugos reikmėms, Lietuvos kariuomenė su prašymą pateikusia institucija sudaro sutartį dėl tokio skrydžio išlaidų kompensavimo Lietuvos kariuomenei tvarkos ir terminų. Šioje sutartyje prašymą pateikusiai institucijai turi būti nustatyta pareiga pateiktas sąskaitas apmokėti per 30 darbo dienų nuo sąskaitos pateikimo dienos, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 20 d. Taip pat sutartyje gali būti numatyta galimybė prašyti prašymą pateikusios institucijos už planuojamą skrydį apmokėti avansu, kai skrydis planuojamas einamujų metų lapkričio–gruodžio mėnesiais.

20. Skrydžio išlaidos apskaičiuojamos šio Aprašo 21–25 punktuose nustatyta tvarka.

21. Skrydžio išlaidos apskaičiuojamos pagal šią formulę:

$$C = No + Nu + U + Mv \cdot k + P + D, \text{ kur:}$$

C – skrydžio kaina;

No – maršruto rinkliavų suma (oro navigacijos paslaugų, orlaiviu skrendant valdomaja oro erdve, kaina);

Nu – terminalo rinkliavų suma (oro navigacijos paslaugų, suteiktų orlaivui tupiant dislokavimo, pradiname, tarpiniuose ir paskirties oro uostuose, kaina);

U – rinkliavų už naudojimąsi oro uostais (orlaivio tūpimo, stovėjimo, saugumo, palydos, išskrendančio keleivio rinkliavų ir kitų rinkliavų už naudojimąsi oro uostais) suma;

Mv – vieno pervežamo asmens maitinimo ir aptarnavimo kariniame orlaivyje išlaidos;

k – pervežamų asmenų skaičius;

P – papildomos išlaidos, susijusios su papildoma orlaivio priežiūra dislokavimo, pradiname, paskirties bei tarpiniuose oro uostuose, priklausančia nuo oro sąlygų (ledo nuo orlaivių pašalinimas ir apipurškimas skysčiais, apsaugančiais orlaivį nuo apledėjimo), taip pat kitos šiame punkte nepaminėtos su skrydžiu susijusios išlaidos (taip pat ir orlaivio eksplloatavimo išlaidos);

D – pervežamų asmenų Lietuvos kariuomenės civilinės atsakomybės (kai šie asmenys nustatyta tvarka neapdrausti valstybės lėšomis) ir jų bagažo draudimo išlaidos;.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-173](#), 2013-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02572

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

22. Neteko galios nuo 2015-03-28

Punkto naikinimas:

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1049](#), 2011-09-13, Žin., 2011, Nr. 116-5491 (2011-09-24), i. k. 1112060ISAK00V-1049

23. Lietuvos Respublikoje rinkliavos už naudojimąsi oro uostais ir už oro navigacijos paslaugas skaičiuojamos vadovaujantis rinkliavų už naudojimąsi oro uostu maksimaliai dydžiais, nustatytais Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus, arba dydžiais, numatytais Lietuvos kariuomenės sutartyse su oro uostais ar oro eismo paslaugų teikėjais. Rinkliavos už naudojimąsi oro uostais ir už oro navigacijos paslaugas užsienio valstybėse skaičiuojamos pagal tose valstybėse ar oro uostuose galiojančius tarifus, remiantis oro uostų ar oro eismo paslaugų teikėjų išrašytomis sąskaitomis Lietuvos kariuomenei (Lietuvos kariuomenės Karinėms oro pajėgoms).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

Nr. [V-1139](#), 2018-11-23, paskelbta TAR 2018-12-11, i. k. 2018-20246

24. Neteko galios nuo 2015-03-28

Punkto naikinimas:

Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371

25. Kitos šio Aprašo 21 punkte pateiktoje formulėje nurodytos išlaidos apskaičiuojamos pagal faktą vadovaujantis paslaugas suteikusių institucijų ar ūkio subjektų išrašytomis sąskaitomis.

26. Lietuvos kariuomenės Karinės oro pajėgos visas su pervežimu susijusias sąskaitas faktūras ir kitus, skrydžio išlaidas pagrindžiančius, dokumentus per 30 dienų perduoda Lietuvos kariuomenės Finansų ir apskaitos departamentui.

27. Lietuvos kariuomenės Finansų ir apskaitos departamentas per 10 dienų nuo skrydžio išlaidas pagrindžiančių dokumentų ir sąskaitų gavimo pateikia prašymą pateikusiai institucijai sąskaitą skrydžio išlaidoms, apskaičiuotoms pagal 21–25 punktuose nustatytą tvarką, kompensiuti. Jei Lietuvos kariuomenė laiku negauna iš paslaugų teikėjų ar ūkio subjektų

dalias skrydžio išlaidų dydį pagrindžiančių dokumentų, atskirą sąskaitą tai skrydžio išlaidų daliai apmokėti prašymą pateikusiai institucijai ji pateikia iškart po šių dokumentų gavimo.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-1049](#), 2011-09-13, Žin., 2011, Nr. 116-5491 (2011-09-24), i. k. 1112060ISAK00V-1049
Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2009 m. rugpjūčio 25 d. įsakymo Nr. V-820 "Dėl Lietuvos Respublikos karinių orlaivių panaudojimo ne krašto apsaugos reikmėms tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-173](#), 2013-03-04, paskelbta TAR 2014-03-04, i. k. 2014-02572
Dėl krašto apsaugos ministro 2009 m. rugpjūčio 25 d. įsakymo Nr. V-820 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių orlaivių panaudojimo ne krašto apsaugos reikmėms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-322](#), 2015-03-27, paskelbta TAR 2015-03-27, i. k. 2015-04371
Dėl krašto apsaugos ministro 2009 m. rugpjūčio 25 d. įsakymo Nr. V-820 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių orlaivių panaudojimo ne krašto apsaugos reikmėms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-1139](#), 2018-11-23, paskelbta TAR 2018-12-11, i. k. 2018-20246
Dėl krašto apsaugos ministro 2009 m. rugpjūčio 25 d. įsakymo Nr. V-820 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių orlaivių panaudojimo ne krašto apsaugos reikmėms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo